

משטרת ישראל
אגף חקירות ומודיעין

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נהלי אח"מ
מספר: 300.01.185	תת-פרק: כללי	פרק: חקירות	
שם נוהל: הטיפול בצווי איסור פרסום משיקולים של טובת החקירה			תאריך פרסום: 01/02/2014
			תאריך תחילה: 01/02/2014
			תאריך ביטול:
			נוסח: 1

מספר נוהל ישן 03.300.185

1. כללי

א. כלל פומביות הדיון הוא כלל יסוד בשיטת המשפט הנהוגה בישראל, כפי שבא לידי ביטוי בסעיף 68 (א) לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד - 1984 (להלן: "החוק"). כלל זה מהווה סימן היכר לשיטה משפטית בחברה דמוקרטית, המתנהלת בשקיפות ומאפשרת לכל אזרח לדעת, לבקר, ללמוד ולחקור את ההליך השיפוטי.

ב. לכלל זה חריגים הקבועים בחוק, שמטרתם לאזן בין העיקרון של פומביות הדיון לאינטרסים חשובים אחרים שאחד מהם הוא טובת החקירה. נוהל זה עוסק רק באיסור פרסום משיקולים של טובת החקירה (להלן: "צווי איסור פרסום").

ג. הסמכות להוציא צו איסור פרסום מטעמים של טובת החקירה מעוגנת בסעיף 70(ה) לחוק הקובע:

"בית משפט רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, או פרט

אחר מפרטי החקירה, אם הדבר עלול לפגוע בחקירה שעל פי דין "

ג. צווי איסור פרסום מטרתם להגן על האינטרס הציבורי של ניהול יעיל של חקירות במקרים בהם קיים חשש כי פרסום פרטים מאותן חקירות עלול להביא לפגיעה ביכולת להגיע לחקר האמת, שהרי זאת מטרת החקירה.

ד. תכליתם של צווי איסור פרסום היא לאפשר ליחידה החוקרת לאסוף ראיות, לעצור חשודים נוספים, למנוע דליפת מידע בין עדים ובין חשודים, למנוע תיאום עדויות, למנוע העלמת ראיות

ולאפשר ליחידה למצות את החקירה עד להבאת החשוד לדין. זאת ועוד, לעיתים עלול פרסום פרטים מהחקירה לפגוע במתלוננים וכן למנוע שיתוף פעולה מצד עדים נוספים שטרם נחקרו.

2. המטרה:

מטרת נוהל זה הינה ליצור מתווה לטיפול המשטרה בכל הנוגע לבקשות צווי איסור פרסום במהלך חקירות, רק משיקולים של טובת החקירה ולא משיקולים אחרים. ככל שאיסור פרסום שם החשוד נחוץ אף הוא משיקולים של טובת החקירה יחול הנוהל גם על פרט זה.

נוהל זה מעגן חלק מהמלצות הצוות בראשות כבוד השופטת סירוטה ז"ל, אשר מונה ע"י מפכ"ל המשטרה לבחון את מדיניות המשטרה בכל הנוגע לבקשת צווי איסור פרסום. משנפטרה השופטת סירוטה החליף אותה בראשות הצוות פרופ' אריאל בנדור אשר היה חבר בצוות. המלצות הצוות אושרו ע"י פיקוד המשטרה, חלקן, הנוגע לעבודת המשטרה מפורטות בנוהל זה וחלקן האחר, הרלבנטי גם לגורמי חוץ, אינו מעוגן בנוהל בשלב זה.

הגדרות

א. "צו איסור פרסום" – איסור המוטל בצו בית משפט על התקשורת ועל הציבור בכלל לפרסם מידע הנוגע לפרשה מסוימת הנחקרת ע"י המשטרה בין אם כרשות עצמאית ובין אם בשיתוף פעולה עם רשויות אחרות. הצו יכול לאסור פרסום על פרט או יותר מהחקירה, את החקירה כולה או אף את עצם קיומה של החקירה.

ב. "הקצין הממונה" – ר' משרד חקירות ומודיעין בתחנה, ר' מחלק חקירות במרחב, ר' מפלג חקירות ביחידה ארצית או מחוזית.

ג. "קצין ממונה בכיר" – ק' אח"מ מחוזי או ר' יחידה ארצית.

ד. "צו נצור" – צו איסור פרסום המוצא בחקירה סמויה, שבה עצם מסירת המידע על קיומו של הצו עלולה להפנות אליו זרקור ולהגביר החשש לדליפת מידע בנדון. במקרה כזה עצם הוצאת הצו חסויה כך שהיחידה נמנעת ממסירת הודעה יזומה על הצו לתקשורת, והמידע על קיום הצו יימסר רק במקרה שבו פונה אמצעי תקשורת ומבקש לפרסם חומר בנושא שנחסה או שהיחידה מוצאת שאין עוד חשש ממסירת מידע אודות קיומו של הצו.

ה. "מועצת העיתונות" – הגוף המייצג את אמצעי התקשורת, המיוצג ע"י לשכת עורכי הדין.

3. המתווה וההנחיות לטיפול:

א. תהליך הוצאת הצו ביחידה החוקרת

(1) שוכנע הקצין הממונה כי פרסום פרט אחד או יותר מפרטי החקירה, או פרסום מידע אודות החקירה כולה או עצם קיומה עלול לפגוע בניהולה התקין של החקירה, ימליץ על צו איסור פרסום בפני קצין ממונה בכיר, בכתב או בע"פ בהתאם לדחיפות. הפניה וההחלטה יתועדו ביומן החקירות.

(2) קצין ממונה בכיר מוסמך לאשר את הבקשה לצו איסור פרסום, לאחר שקיבל פרטים על החקירה ועל הצורך בפרסום ולאחר שעייין בחומר/תיק החקירה ונוכח לדעת כי המקרה מצדיק פניה לביהמ"ש, בהתאם לדרישות החוק.

(3) ככלל, ההחלטה להגיש בקשה לצו איסור פרסום, והיקפו של הפרסום תתקבל תוך הפעלת שיקול דעת והתחשבות במבחני המידתיות ובאיזונים בין האינטרסים הרלבנטיים. לאמור, בטרם יוחלט אם לבקש הצו יש לבחון את הפגיעה המשמעותית בשל הפרסום לעומת הפגיעה שעלולה להיגרם לחופש הביטוי והמידע.

(4) בקבלת ההחלטה בדבר הפרסום יש מקום להתחשב, בין היתר, במידת החומרה של העבירות, במורכבותן, בזהות המעורבים, בחשיבות שהמידע אודות החקירה יובא לידיעת הציבור ויפורסם ואם המידע פורסם במקורות זרים.

בהתאם לכך יש לוודא כי הצו יינתן רק כאשר קיים חשש כי החקירה תפגע אם לא ייאסר הפרסום, וכי הצו יתוכם במידת האפשר רק למידע שמניעת פרסומו נדרשת, תוך בחינת האפשרות לבטלו או לצמצמו כאשר הדבר מתאפשר.

ב. הדיון בבקשה לצו איסור פרסום

(1) היחידה החוקרת תגיש הבקשה לצו איסור פרסום לתקופה של עד 7 ימים בלבד. (מצ"ב טופס בקשה להוצאת הצו – נספח א').

(2) אם לאחר התקופה האמורה בסעיף 1 שלעיל יעמוד הצורך בהארכת הצו, תוגש בקשה לבית המשפט להארכת הצו לתקופה נוספת שלא תעלה על 30 יום מיום הוצאת הצו הראשון באישורו של קצין ממונה בכיר. (מצ"ב טופס בקשה להארכת הצו – נספח ג').

(3) ככלל, הדיון בדבר הארכת צו איסור הפרסום יהיה במעמד צד אחד.

בהינתן הצו תשלח ה"פסיקתא" כמפורט בסעיף 11ב3 לכלי התקשורת, ובה תוסף הודעה כי באפשרותם להצטרף ולהיות צד בדיון בהארכת הצו, וזאת רק אם בחלוף שבעה ימים יתקיים עוד הצורך בהארכתו.

(4) כלי תקשורת אשר יהיה מעוניין להצטרף לדיון בהארכת הצו, יעביר בקשה לבית המשפט וליחידה החוקרת ויידע אותה בדבר רצונו להיות צד בדיון עד יומיים לפני מועד הדיון בהארכת הצו.

(5) כלי תקשורת אשר יהיה מעוניין שמועצת העיתונות תייצגו בדיון, ייתן בידה ייפוי כוח לעניין זה.

(6) עלה הצורך להאריך את הצו מעבר ל-30 הימים האמורים בסעיף (2) לעיל, יש לקבל את אישור ר' חטיבת החקירות או מי מטעמו לצורך הגשת בקשה להארכת הצו. הבקשה תועבר שבוע לפני תום המועד לרמ"ד חקירות אשר יבחן את הבקשה המפורטת ואת הנימוקים לצורך בהארכת הצו ולמשך הזמן הנדרש ויעביר לר' חטיבת החקירות המלצה בהתאם.

(7) בהחלטה בדבר הארכת הצו, יבחן ר' חטיבת החקירות האם מתקיים עוד החשש כי פרסום פרטים מאותן חקירות עלול להביא לפגיעה בניהולה התקין של החקירה, כמפורט הסעיף 11ד. לנוהל זה.

(8) בהתאם לנסיבות ולשיקול דעת רח"ט חקירות יוחלט אם נדרש לקיים דיון בנוכחות היחידה המבקשת את הארכת צו איסור הפרסום, אם לאו.

(9) ניתן האישור כאמור, תוגש ע"י היחידה בקשה להארכת הצו מעבר ל-30 הימים האמורים, לתקופה שלא תעלה על 90 יום. הגשת בקשה להארכת התקופה מעבר לתקופה זו מחייבת את אישור רח"ט חקירות בכל פעם מחדש עפ"י המתווה.

(10) ככלל, הדיונים בבקשות להוצאת צו איסור פרסום והארכתו יתקיימו במעמד צד אחד. היה והצטרף לדיון צד נוסף, יוצג החומר הסודי והנימוקים הסודיים לעיני השופט בלבד, כשם שנעשה בדיונים להארכת מעצר.

(11) הבקשות יוגשו לבית משפט על גבי טופס אחיד המצורף כנספח לנוהל זה (נספח א'). הבקשה המוגשת לבית המשפט תכלול את הנימוקים לבקשה וכן נוסח מוצע להחלטה, אשר תאושר ע"י השופט בחתימתו ("פסיקתא") (נספח ב') ותועבר לכלי התקשורת באמצעות הדוברים בדף נפרד ללא הנימוקים לבקשה.

(12) היחידה תכין מראש נוסח של "פסיקתא" מוצעת בהתאם לבקשתה, תוך התחשבות בכך שיופיע כל המידע הדרוש לאמצעי התקשורת, למעט הפרטים שפרסומם נאסר. השופט יכול לתקנה, לשנותה או לבטלה. **הנוסח שיועבר לכלי התקשורת יהיה הנוסח הסופי עליו חתם השופט.**

(13) אם עילת איסור הפרסום תפוג לפני שחלפה התקופה הקבועה בצו, רשאי הממונה על החקירה להחליט על סיום הצו ללא צורך בפניה נוספת לבית המשפט. **השיקולים להסרת הצו חייבים להיות שיקולים ענייניים בלבד הקשורים בייתור העילות הענייניות ולא כל שיקול אחר.**

(14) החליט הממונה על החקירה כאמור בסעיף 13 שלעיל, והחקירה מתנהלת במשותף עם רשות חוקרת אחרת, תובא ההחלטה על הכוונה לסיים את תחולת הצו לנציגי הרשות החוקרת האחרת.

(15) בנסיבות בהן המשטרה מבקשת צו נצור, ההסדרים האמורים בנוהל זה לא יחולו, הבקשה תידון במעמד צד אחד וניתן לבקש את הצו ללא מגבלת זמן. משעה שהופץ הצו לכלי התקשורת, יחולו ההסדרים המפורטים לעיל, לרבות לוחות הזמנים האמורים, ואלו יימנו ממועד ההפצה של הצו לכלי התקשורת.

ג. פעולות היחידה החוקרת בתום הדיון:

ניתן צו אסור פרסום יפעל המבקש כדלקמן:

(1) מיד עם גמר הדיון המשפטי, יקבל המבקש לידי את צו איסור הפרסום בשני העתקים, יאשרם בחותמת בית המשפט וידווח מיד לקצין הממונה אודות קיום הצו. נעדר הקצין הממונה ממשרדו, ידווח ישירות לקצין הממונה הבכיר.

(2) המבקש ימסור העתק אחד מצו איסור הפרסום לקצין הממונה ואת ההעתק השני של הצו יתייק בתיק החקירה וירשום ביומן החקירות את עובדת קיומו של צו איסור הפרסום.

(3) הקצין הממונה ידווח מיידית לדובר המחוז/דובר אח"מ ולדובר המשטרה על דבר קיום צו איסור הפרסום ויעביר אל דובר המחוז את ה"פסיקתא" באמצעות הפקס על מנת שזה יעבירו לכלי התקשורת באמצעות דובר המשטרה.

(4) הוארך צו איסור הפרסום, צומצם או בוטל, יעדכן הקצין הממונה את הקצין הממונה הבכיר ואת דובר המחוז/דובר אח"מ טלפונית וזה יעדכן את דובר המשטרה. הקצין הממונה יעביר העתק של הצו המעודכן לדובר המחוז/דובר אח"מ כשהוא מאושר בחותמת בית משפט.

(5) כל בעלי התפקידים, המדווחים בהתאם לקבוע בנוהל, ידווחו באותה דרך על ביטול צו איסור הפרסום.

(6) הקצין הממונה הבכיר יהיה אחראי להטמעת הנוהל ביחידות החקירה הכפופות אליו, לקיום מנגנוני פיקוח ובקרה על יישום הנוהל ולדווח, אחת לרבעון (בשבוע הראשון של החודשים: ינואר, אפריל, יולי ואוקטובר) למדור חקירות אודות צווי איסור פרסום שהוצאו ביחידות שבאחריותו ברבעון שקדם לדיווח ועל כל הצווים שבוטלו או תקפים מתקופות קודמות.

(8) למען הסר ספק יובהר, כי משהוצא צו איסור פרסום, חל איסור על תדרוך או עדכון עיתונאים בדבר הפרטים שנאסרו לפרסום בצו, והכל בהתאם להנחיות היועץ המשפטי לממשלה, הנחייה מס' 4.1003 "קווים מנחים לחוקרים, לתובעים ולדוברים בעניין פרסומים מחקירות"

ד. הזנה

- (1) על החוקר להזין בפל"א כל בקשה להוצאת צו איסור פרסום או להארכתו/צמצומו.
- (2) החוקר יזין את מועד מתן הצו ומועד פקיעתו ואת שם ביהמ"ש אשר אישר את הצו. בתקציר יציין החוקר על איזה פרט מפרטי החקירה הוצא הצו.
- (3) מההארכה השלישית ואילך יהיה על החוקר לסמן במקום המיועד לכך, אם ניתן לכך אישור רח"ט חקירות או לאו, תאריך האישור ואמצעי האישור.

ה. אכיפה

ככלל, המשטרה תחקור כל מקרה שבו יתגבש חשד להפרת צו איסור פרסום. בהעדר שיקולים חריגים, יומלץ על הגשת כתבי אישום במקרים בהם יימצאו ראיות לכך שצו כזה הופר.

-סודי-

תאריך _____

בבית משפט _____

ב.ש. _____

-

(המבקשת): מדינת ישראל באמצעות (שם היחידה), משטרת ישראל

על ידי _____

- נגד -

(המשיבים):

בקשה לקיום דיון בדלתיים סגורות ולחוצאת צו איסור פרסום

א. מוגשת בזאת בקשה לקיום הדיון בדלתיים סגורות, וכן בקשה לחוצאת צו איסור פרסום, בהתאם לסעיפים 68 ו-70 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד – 1984.

ב. להלן נימוקי הבקשה:

לאור האמור לעיל, מבוקש _____

- ☐ כל פרט מפרטי החקירה.
- ☐ כל פרט העלול לזהות את החשודים.
- ☐ עצם קיומה של החקירה.
- ☐ עצם קיום הצו.
- ☐ הפרטים הבאים :

[illegible]

ד. על מנת לאפשר קיום הצו, מבוקש אישור להפצת עובדת קיומו לאמצעי התקשורת, במידת הצורך.

עמוד 9 מתוך 9

נוהל אח"מ 300.01.185